

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-32 /813

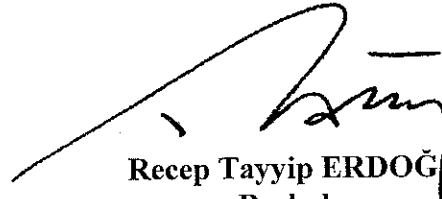
25/2/2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 1/2/2010 tarihinde kararlaştırılan "Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yük. Komisyon		Avrupa Birliği Uyum		
Baş Komisyon		Plan ve Bütçe		
Tarih: 05		Mart 2010		F. No: 11818
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
				
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

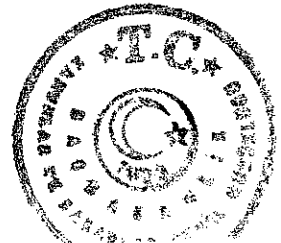
Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) arasındaki ilişkilerin temelini oluşturan ve 1963 yılında imzalanmış olan Ankara Antlaşmasında öngörülen, iki tarafın ekonomik ve ticari açıdan birbirine yakınlaşması süreci, 1996 yılında yürürlüğe giren 6/3/1995 tarihli ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ile pekiştirilmiş, 1999 yılında yapılan Helsinki Zirvesinde Türkiye'nin aday ülke statüsü kazanması kararı ile de yakınlaşma süreci siyasi ve sosyal bir boyut kazanmıştır. Bu gelişmelerin sonucunda ülkemiz, AB'nin ekonomik ve sosyal sistemleriyle uyum sağlamak üzere Topluluk müktesebatını iç yasal düzenlemelerine aktarmak üzere bazı yükümlülükleri üstlenmiş bulunmaktadır.

Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye için hazırlanan ve tam üyeliğe kadar geçecek süreçte ülkemizin yapması gerekenleri belirleyen 18/2/2008 tarihli Katılım Ortaklığı Belgesi ve buna mukabil ülkemizin hazırladığı Ulusal Program, yükümlülüklerimizi ne şekilde ve ne zaman yerine getireceğimizi net bir şekilde ortaya koymuştur. Gerek 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı gerekse Katılım Ortaklığı Belgesi ve Ulusal Programda belirtildiği üzere Topluluk uygulamalarına paralel bir şekilde düzenlenmesi gereken alanlardan biri de devlet yardımları sistemidir.

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının, rekabet kuralları ile ilgili mevzuatın yakınlaştırılmasına ilişkin maddelerinde Türkiye'nin tekstil ve giyim sektörüne verilen tüm yardımları bu Kararın yürürlüğe girmesinden önce, tekstil ve giyim sektörüne verilenler dışındaki tüm yardımları ise yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde, Avrupa Topluluğu (AT) Kurucu Antlaşmasının 87 nci ve 88 inci maddelerine göre belirlenen Topluluğun ilgili çerçeve ilke ve prensiplerine uygun hale getirmesi ve Topluluğa bildirmesi hükmü yer almaktadır. AT Antlaşmasının 87 nci maddesi ile devlet yardımı tanımı kapsamına giren her türlü tedbir üye devletler arasında ticareti etkilediği ölçüde yasaklanmakta, bununla birlikte söz konusu madde ile devlet yardımı verilebilmesine imkan sağlayan bazı istisnalar getirilmektedir. 88 inci maddede ise üye devletlerdeki yardımların Komisyon tarafından izlenmesine ve denetlenmesine yönelik yetkiler ve uygulama usul ve esasları belirlenmektedir. Ayrıca, 25/7/1996 tarihinde imzalanan Türkiye-Avrupa Kömür Çelik Topluluğu (AKÇT) Serbest Ticaret Antlaşmasının 7 nci ve 8 inci maddelerinde sağlanan istisnalar haricindeki herhangi bir türde kamu yardımı, ticareti etkilediği ölçüde Antlaşmanın işleyişiyle uyumsuz kabul edilmekte ve Antlaşmanın eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik verilen yardımların, yeterli bir süre içinde Topluluğa bildirilmesi hükmüne yer verilmektedir.

Ayrıca, Rekabet Faslıının müzakere açılış kriterleri arasında; "Devlet yardımlarıyla ilgili genel ilkelerin belirlenmesi ve uygulamanın denetlenmesine yönelik yasanın çıkarılarak uygulamaya konulması, Türkiye ile AB arasındaki ikili antlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerin uygulanmasını sağlayacak yetkiyle donanımlı, işlevsel anlamda bağımsız bir devlet yardımları biriminin kurulması, bu birimin devlet yardımlarına onay verecek ve uygun olmayan yardımları da geri alacak yetkiyle donatılması" hususu yer almaktadır.

Katılım Ortaklığı Belgesi ile Türkiye'nin uyum sürecinde sağladığı gelişmeleri değerlendiren ilerleme raporlarında da devlet yardımları alanında tam uyumun ve şeffaflığın sağlanabilmesi için AB kriterlerine dayalı devlet yardımlarının kontrolünü etkin bir şekilde sağlayacak ulusal bir devlet yardımları izleme biriminin kurulması gerektiği hususu vurgulanmaktadır.

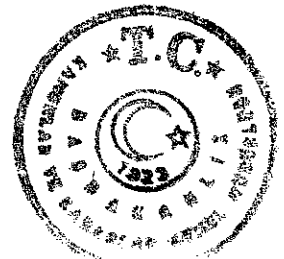
Ülkemizde devlet yardımları çeşitli mevzuat kapsamında değişik kurum ve kuruluşlarca ayrı ayrı hazırlanmakta ve yürütülmektedir. Bu kuruluşların sadece ilgili AB mevzuatını esas alarak mevcut düzenlemelerini değiştirmeleri AB devlet yardımları kurallarına uygun bir devlet yardımı sistemi oluşturulması için yeterli olmamaktadır. Bu konuda tam uyumun sağlanabilmesi, devlet yardımı uygulamalarını ülke genelinde bir bütünsellik içerisinde takip edecek etkin bir izleme ve denetleme sisteminin kurulması ile gerçekleştirilebilecektir.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulu oluşturulmakta, 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda bazı değişiklikler yapmak ve ek düzenlemeler getirmek suretiyle bu Kurulun sekretarya hizmetlerini yürütmek ve Kanunun uygulanmasıyla ilgili işlemleri yapmak üzere Hazine Müsteşarlığı bünyesinde Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü adı altında yeni bir ana hizmet birimi kurulmaktadır.

Tasarı ile esas olarak, rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan yardımlar Türkiye ile AB arasındaki antlaşmalara uygun olarak belirlenmekte, hangi hallerde ve hangi şartlarda devlet yardımlarının verilebileceğine ilişkin istisnalar tanımlanmakta ve bunlarla ilgili kurallar ve ölçütler oluşturulmaktadır. Kurulması öngörülen Kurulun ve Genel Müdürlüğün işlevsel hale gelmesini müteakip öncelikle, bu birimler tarafından AB'de yürürlükte bulunan devlet yardımları ilke ve prensipleri ile uyumlu olarak devlet yardımları ikincil mevzuatı hazırlanacaktır. Böylece gerek ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından devlet yardımlarının verilmesine esas teşkil eden mevzuatın hazırlanmasında gerekse bunların Kurul tarafından onaylanması, izlenmesi ve denetlenmesi aşamalarında Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulacak mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

Böylece yerel yönetimler de dahil olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları veya kamu adına aracı kuruluşlar tarafından verilen devlet yardımları ile kanun, kararname, tebliğ ve diğer her türlü mevzuat uyarınca gerçekleştirilen uygulamalar kapsama alınarak, Kanunun ve Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatın uygulanmasıyla ülkemizde, AB devlet yardımı kuralları ile uyumlu bir devlet yardımları sistemi getirilmiş olacaktır.

Tasarıda Türkiye'deki devlet yardımlarının AB kuralları ile uyumlaştırılmasının yanı sıra uygulama sonuçlarının izlenmesi ve raporlanması öngörülmektedir. Bu çerçevede devlet yardımları uygulamalarını yürütmekle görevli kurum ve kuruluşların veri hazırlama, işleme ve saklama sistemlerini bu faaliyetleri yürütmeye uygun bir şekilde ve önceden belirlenecek bir standartta yeniden yapılandırmaları gerekecektir. Böylelikle, farklı kurum ve kuruluşlarca uygulanmakta olan yardım niteliğindeki tedbirlerin ölçülebilirliği temin edilebilecek ve kamuya maliyetinin tespit edilmesi yolu ile kamu kaynaklarının tahsisindeki etkinlik artırılabilir, şeffaflık ve hesap verilebilirlik sağlanacak ve mükerrer uygulamalar önlenebilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, Kanunun amacı ve kapsamı belirlenmektedir. Kanun ile; Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki anlaşmalarda yer alan hükümler çerçevesinde devlet yardımları ile ilgili ilke ve prensiplerin belirlenerek, yardımların bu çerçevede izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi öngörülmektedir. Tarım ve balıkçılık sektörleri ile hizmet sektörü, Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) arasındaki ilişkilerin temelini oluşturan Ankara Antlaşmasının son aşaması olarak taraflar arasında Gümrük Birliğini tesis eden 6/3/1995 tarihli ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı kapsamı dışında yer almakta olup bu nedenle söz konusu sektörlerdeki devlet yardımları Kanun kapsamı dışında bırakılmaktadır.

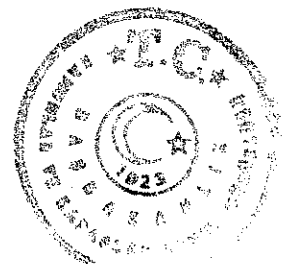
MADDE 2- Madde ile, Kanunun uygulanması bakımından Kanunda yer alan bazı kavramların tanımları yapılmaktadır. Esasa ilişkin tanımlar, Avrupa Birliğinin ilgili mevzuatındaki tanımlara uygun olarak düzenlenmektedir. Kanunda devlet yardımı tanımı yapılarak, devlet yardımının alt açılımları olan yardım programı ve münferit yardım gibi kavramlara açıklık getirilmekte ve yardımı alan, yardımı veren, ilgili taraf ve teşebbüs gibi Kanunun uygulanması ile ilgisi bulunan taraflar tanımlanmaktadır. Ayrıca, devlet yardımının Kanun hükümlerine aykırı olarak uygulanmasını ifade etmek üzere kanuna aykırı yardım tanımı ile yardımın faydalanan tarafından ilgili mevzuatında belirlenen amaç ve koşullara aykırı kullanılmasına karşılık gelen yardımın kötüye kullanılması tanımlarına da yer verilmektedir.

MADDE 3- Maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile, Avrupa Topluluğunu kuran Antlaşmanın 87 nci maddesinde yer verilen yardım türleri ile Ankara Antlaşmasının son aşamasını oluşturmak üzere imzalanan ve taraflar arasında Gümrük Birliği kuran 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararına da derc olunan yardım türleri esas alınmak suretiyle Kanun kapsamında Kurul tarafından uygun devlet yardımı adı altında uygulanmasına cevaz verilebilecek devlet yardımlarının çerçevesi belirlenmektedir. Birinci fıkrada Kurul kararına istinaden doğrudan uygun sayılan devlet yardımları, ikinci fıkrada ise kapsam ve kuralları yürürlüğe konulacak yönetmelikler çerçevesinde belirlenmek suretiyle Kurul tarafından uygun sayılabilecek devlet yardımları belirtilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliğinde yürürlükte bulunan devlet yardımlarına ilişkin düzenlemeler dışında devlet yardımı verilmesi gereken durumlara cevaz verilmek üzere Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik yardımlar ve Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyinin belirleyebileceği diğer yardımlarla ilgili hükümler de anılan fıkraya eklenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile, Kurul tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikler çerçevesinde AB'deki düzenlemelere paralel olarak belirli yardım türlerinin uygulamaya konulmadan önce Kurula bildirim hususunda grup muafiyeti tanınmasına ve rekabeti önemli ölçüde etkilemeyeceği öngörülen belirli miktarın altındaki devlet yardımlarının Kanun kapsamında uygun devlet yardımı sayılmak suretiyle bildirimine gerek olmadığı yönünde karar verilebilmesi hususu düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkra ile, ayırım yapılmaksızın tüm teşebbüslere uygulanan genel nitelikli ekonomik ve mali tedbirler devlet yardımı sayılmayacağından Kanun kapsamı dışında bırakılmaktadır.

Kanun kapsamında izin verilen yardımların çerçevesi bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile uygun devlet yardımı olarak belirlenmekte olup beşinci fıkrada bu kapsam dışında kalan hallerde devlet yardımı verilemeyeceği hususu hükme bağlanmaktadır.

MADDE 4- Madde ile, Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulu kurulmakta ve Kurulun üyeleri, karar alma ve kararların uygulanma şekli, üyelerin hakları ve yükümlülükleri belirlenmektedir. Kurulun, devlet yardımları konusunda bilgi birikimi ve deneyime sahip kuruluşlar olan Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Rekabet Kurumu temsilcilerinden oluşması öngörülmektedir. Kurulun, işlevsel olarak bağımsız bir yapıda olması amaçlanmaktadır. Bunu sağlamak üzere Kurulun yukarıda adı geçen farklı kuruluş temsilcilerinden oluşması, toplantıya katılan üye sayısının salt çoğunluğu ile karar alması, Kurul üyelerinin görev sürelerinin belirli olması ve kendileri, yakınları ve kendi kuruluşlarını ilgilendiren kararlarda oy kullanamamaları öngörülmektedir. Ayrıca, Kurul üyeleri ve diğer görevlilerin kendine intikal eden bilgi ve belgeler ile ticari sır niteliğindeki hususları kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanmamaları amacıyla düzenlenme yapılmaktadır. Kurul üyeleri maaşlarını kendi kuruluşlarından almaya devam edeceklerdir. Ayrıca, Kurul üyelerine ödenecek aylık ücret Yüksek Planlama Kurulu kararıyla kamu iktisadi teşebbüslerinde yönetim kurulu başkan ve üyeleri için her yıl tespit edilen tutarda ve anılan kararda belirlenen esas ve usullere göre aylık huzur ücretine paralel olarak düzenlenmiştir. Diğer taraftan, Kurulun sekreteryaya hizmetlerinin Kanunun 17 nci maddesi ile 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde değişiklik yapmak suretiyle söz konusu maddede yer alan Hazine Müsteşarlığının ana hizmet birimleri arasına ilave edilen Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

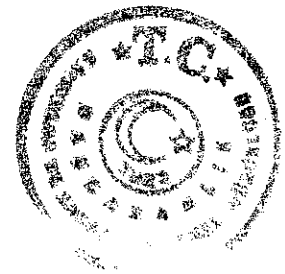
MADDE 5- Madde ile, Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulu ile devlet yardımlarını uygulayan kurumlara Kanun çerçevesinde atfedilen görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmektedir. Bu kapsamda; Kurul, Türkiye ve Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak devlet yardımlarının ilke ve prensiplerini belirleyerek Kanunun uygulanmasına yönelik ilgili mevzuatın hazırlanmasını sağlamak, Kanun hükümleri çerçevesinde bildirim yapılan devlet yardımlarının uygunluğunu incelemek, yardımları izlemek ve denetlemek, anılan Antlaşmalar çerçevesindeki bildirim yükümlülüğümüzü yerine getirmek üzere uygulama sonuçlarını yardımı verenlerden temin ederek Avrupa Komisyonuna ve ilgili mercilere gerekli bildirimleri bizzat yapmakla görevli, sorumlu ve yetkilidir.

Madde kapsamında yer alan diğer önemli bir husus ise yardımı veren uygulayıcı kuruluşlar ile diğer ilgili tarafların Kurulun ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi gizli dahi olsa Kurula verme yükümlülüğünün bulunması olup madde ile, söz konusu bilgi ve belgelerle ilgili işlemlerde gizlilik esaslarının geçerli olması hüküm altına alınmıştır.

MADDE 6- Kurul kararlarının uygulanmaması ve Kurulun istediği tedbirlerin alınmaması halinde, Kurulun gerekli önlemleri alması ve yargıya başvurma hakkı maddede düzenlenmektedir.

Devlet yardımlarının ülkemiz ekonomisi üzerindeki etkileri dikkate alındığında, bu alanda oluşabilecek uyuşmazlıkların kısa sürede çözülebilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle madde ile ayrıca, itiraz halinde Kurulun verdiği kararların kısa sürede kesinleşmesini sağlamak üzere, Kurul kararlarına karşı açılacak davaların ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda ve acil işlerden sayılarak görülmesi hükmü getirilmektedir.

Madde ile ayrıca, Kurulun Kanun kapsamında alacağı kararların yayımlanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği öngörülmektedir.

MADDE 7- Madde ile, devlet yardımlarının izlenebilmesi ve denetlenebilmesi için Kurula bildirim yapılması yükümlülüğü getirilmektedir. Devlet yardımı veren kurumlar, bir yardım programı veya münferit yardıma ilişkin mevzuatı yürürlüğe koymadan önce, Kanun kapsamında uygunluğunun teyidi amacıyla Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Kurula bildirmek ve Kurulun onayını almak zorundadır. Söz konusu maddede yapılan düzenleme ile, devlet yardımı veren kurumların Kurul onayını almaksızın devlet yardımı mevzuat taslaklarını yürürlüğe koyma ihtimali ortadan kaldırılmaktadır.

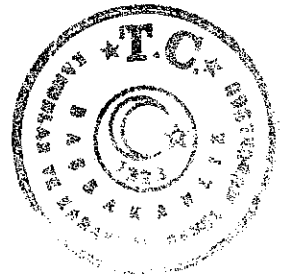
Söz konusu madde ile, Kurulun devlet yardımlarını değerlendirme ve inceleme usulü ve süreci düzenlenmektedir. İlk değerlendirme ile Kurula, yapılacak bildirimlere ilişkin mevcut bilgiler ışığında hızlı bir değerlendirme yapma imkanı verilmektedir. Ancak, ilk değerlendirme neticesinde devlet yardımının uygunluğu konusunda tereddüt oluşması durumunda ise daha kapsamlı ve uzun bir değerlendirmeye olanak sağlayan inceleme süreci sonunda nihai karar verilmektedir. Maddede, bildirilen yardımlarla ilgili ilk değerlendirme yöntemi ve bunun sonucunda Kurulun alacağı kararlar düzenlenmektedir. İlk değerlendirme sonucunda Kurul, bildirilen yardımın devlet yardımı olmadığına veya uygun devlet yardımı olduğuna ve dolayısıyla uygulanabileceğine karar verebileceği gibi söz konusu yardımın uygun devlet yardımı olmadığı yönünde bulgular tespit ederse inceleme başlatılmasına da karar verebilmektedir.

Madde ile, inceleme kararı alınması halinde, yardımın uygunluğu konusunda tereddüde neden olan tüm bilgiler, Kurulun tespit ve değerlendirmeleri ile yardımı veren tarafından talep edilmesi halinde kaynağı saklı kalmak şartıyla ilgili tarafların görüşleri de dahil olmak üzere yardımı verene iletilmesine ve yardımı verenin görüşünün alınmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Burada devlet yardımının kullandırılmasından etkilenen gerçek ve tüzel kişilerin de görüşleri alınmakta, böylelikle ilgili tarafların haklarının korunması amaçlanmaktadır. İnceleme sonucunda Kurul, bildirilen tedbirin; uygun devlet yardımı olduğuna, uygun devlet yardımı olmadığına, bazı düzenlemeler yapılarak uygun devlet yardımı haline gelebileceğine veya devlet yardımı kapsamından çıkabileceğine veya Kurul tarafından belirlenecek şartlara bağlı olarak uygulanmasına karar verebilir. İncelemenin söz konusu kararlardan biri ile sonuçlanması neticesinde karar yardımı verene bildirilir. Yardımı veren, Kurul kararları doğrultusunda işlem yapmakla yükümlüdür.

Madde kapsamında ayrıca, mevzuat taslaklarının Kurul tarafından değerlendirilmesi aşamasında yardımın yürürlüğe giriş sürecini uzatacak sorunlara yol açılmaması amacıyla Kurulun karar almasıyla ilgili işlemlere ilişkin sürelerin yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 8- Madde ile, yardımı verenin 7 nci madde kapsamında bir mevzuat taslağına ilişkin olarak yapmış olduğu bildirimini geri çekmesi hususu düzenlenmektedir. Yardımı veren, Kurul ilk değerlendirme veya inceleme safhasında karar almadan önce yaptığı bildirimini geri çekebilir. Kurul tarafından geri çekilen bildirim ile ilgili bir ilk değerlendirme veya inceleme işlemi başlatılmış ise buna son verilir.

MADDE 9- Madde ile, Kurulun, 7 nci madde kapsamında yardımın uygulanabilir olduğuna dair karar verdikten sonra, kendisine verilen bilgilerin doğru olmadığını veya re'sen, şikayet veya bir ihbar üzerine yapacağı değerlendirme neticesinde uygun yardım olduğuna karar verilmiş bir yardımın bu niteliğinin değiştiğini tespit etmesi halinde, verdiği kararı geri alarak 7 nci madde çerçevesinde yeniden inceleme başlatması hususu düzenlenmektedir. Kurulun talep ettiği bilgilerin gönderilmemesi halinde mevcut bilgilere dayanarak karar vermesi esası getirilmiştir.

MADDE 10- Tüm devlet yardımlarına ilişkin mevzuat taslaklarının Kuruldan uygunluk onayı alındıktan sonra yürürlüğe konulması bir zorunluluktur. Eğer Kurulun onayı alınmadan bir devlet yardımı uygulanmış ise bu durumda Kurulun gerekli tedbirleri alması gerekmektedir. Madde ile, Kurulun kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen bir yardımla ilgili olarak yardımı verene de bilgi vermek suretiyle inceleme işlemlerini başlatmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir. Yardımı veren, Kurulun bu kapsamda isteyeceği bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür.

Maddede kanuna aykırı olma ihtimali bulunan yardımın durdurulması hususu düzenlenerek Kurul tarafından nihai karar alınıncaya kadar rekabetteki muhtemel bir bozulmanın önlenmesi ve ortaya çıkabilecek zararların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Kanuna aykırı yardım, yardımı verenin Kanunda yer alan hükümlere aykırı olarak devlet yardımı kullandırması sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Böyle bir durum tespit edilirse ileride Kurul tarafından verilebilecek bir karar neticesinde yardımın geri alınması gerekebilecektir. Bu nedenle, yardımı alanın kendi inisiyatifi dışında yapılan bir uygulama ile mağdur edilmemesi için, yardım uygulamasının derhal durdurulması gerekmektedir.

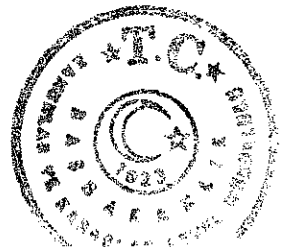
Madde ile ayrıca, kanuna aykırı yardımın Kurul incelemesi neticesinde uygun devlet yardımı olmadığının tespiti halinde geri alınmasına ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Kanuna aykırı yardım kapsamında uygun olmayan bir devlet yardımı kullandırılmış ise rekabet ortamının sağlanması açısından eski durumun tesisi yani yardımın, yardımı alandan geri alınması gerekmektedir. Böylelikle bu yardımdan faydalanamamış teşebbüslerin uğradığı haksız rekabet ortadan kaldırılmış olacaktır. Bu çerçevede yardımı veren geri alma işlemini yürütmekle yükümlü olup, yardımı veren yardımı alanın mağdur olmasını önlemek amacıyla, özel ödeme anlaşmaları yapmaya da yetkilidir. Devlet yardımının geri alınmasında, kusurlunun yardımı alan değil yardımı kanuna aykırı olarak kullandıran olduğu dikkate alınarak, geri alınacak tutarın belirlenmesinde Kurul tarafından objektif bir geri alma düzenlemesi yapılmasına izin verilmektedir. Ayrıca, yardımın geri alınması işlemi sırasında yardımı alanın yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde yardımın geri alınması amacıyla ilgili mevzuatta yer alan faiz oranının, bulunmaması halinde ise 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

MADDE 11- Madde ile, kanuna aykırı yardımın geri alınmasında yardımın fiilen verildiği tarih itibarıyla on yıllık zamanaşımı süresine tabi olması öngörülmekte ve zamanaşımı süresini durduran haller belirtilmekte, zamanaşımı süresi dolduğunda, söz konusu yardımın uygun yardım sayılacağı öngörülmektedir.

MADDE 12- Madde ile, Kurulun devlet yardımının yardımı alan tarafından kötüye kullanıldığına dair bilgi edinmesi halinde, bunu yardımı verene bildirerek durumun tespitini, ilgili mevzuatında öngörülen gerekli tüm tedbirlerin alınmasını ve konunun takibine ilişkin olarak bilgilendirilmesini isteyebileceği düzenlenmektedir.

MADDE 13- Madde ile, yardım veren kurum ve kuruluşların yıl içindeki ilgili uygulama bilgilerini Kurula bildirmelerine ve bu bilgiler kapsamında hazırlanarak Kurul tarafından onaylanan yıllık raporun Avrupa Komisyonu ve gerektiği hallerde ilgili diğer mercilere iletilmesine ilişkin yöntem ve süreç belirlenmektedir.

MADDE 14- Madde ile, Kurulun izleme ve denetleme işlemine başlayabilmesi için Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile yapılacak işlemlere ilişkin sürelerin Kurul tarafından hazırlanarak Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 15- Madde ile, Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü kurularak, 4059 sayılı Kanunun ana hizmet birimlerine ilişkin 1 inci maddesine ilave edilmektedir.

MADDE 16- Devlet Yardımları Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Genel Müdürlük esas olarak Kurulun sekreteryaya görevlerini yürütmekle, Kurul kararlarına ilişkin işlemleri yerine getirmek ve takip etmekle, devlet yardımlarının izlenmesine ve denetlenmesine ilişkin kanun kapsamı dışındaki sektörlere sağlanan devlet yardımı ve destek unsurlarının envanterinin oluşturulması işlevlerinden sorumlu olacaktır. Bu görevler farklı uzmanlık alanlarında (hukuk, rekabet, istatistik, müzakere, koordinasyon, sektörel uzmanlık gibi) ve farklı boyutlarda (uluslararası temas ve işbirliği, kamu kuruluşları, mahalli idareler) çalışmayı gerektirmektedir.

MADDE 17- Madde ile, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Hazine Müsteşarlığı kadroları ile ilgili cetvelinde değişiklik yapılarak Kanunla kurulan yeni birimin ihtiyaç duyacağı kadrolar ihdas edilmiştir.

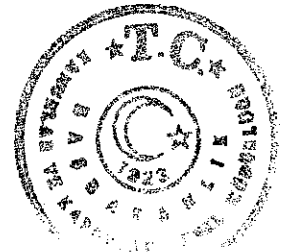
GEÇİCİ MADDE 1- Kurulun izleme ve denetleme işlemine başlayabilmesi için Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerin hazırlanarak yürürlüğe konulması zorunludur. Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren idari yapılanmanın oluşturulması, söz konusu personelin eğitimi ve geniş bir kapsama yayılan ilk yönetmeliklerin hazırlanarak yürürlüğe konulması için dokuz aylık makul bir süre belirlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Madde ile, Kurulun çalışmaları konusundaki bilgi birikimi ve tecrübenin devamı ve aktarılmasını sağlayabilmek amacıyla üyelerin kademeli olarak değiştirilmesi için ilk defaya mahsus olmak üzere iki üyenin ikinci, diğer iki üyenin de üçüncü yılın sonunda değiştirilmesi öngörülmektedir. Değiştirilecek üyeler ise kura yöntemi ile belirlenecektir.

GEÇİCİ MADDE 3- Madde ile, yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan devlet yardımlarına ilişkin mevzuatın Kanuna uygun hale getirilmesi amacıyla Kurula bildirimine ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. Bunun için, öncelikle yardımı veren kurum ve kuruluşlar, Kanunda belirtilen süre içinde uygulamakta oldukları yardımları Kurula bildireceklerdir. Kurulun değişik nitelikte yönetmelikler hazırlayacağı dikkate alınarak, yardımı veren tarafından yapılacak bildirimin tarihine açıklık getirmek amacıyla devlet yardımlarının bildirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin ilke ve prensipleri belirleyen yönetmeliklerin yürürlüğe giriş tarihi esas alınmıştır.

İlk değerlendirme safhasında mevcut yardımın kanuna uygun olmadığı yönünde bulguların tespiti halinde yardımı verenin, Kurulun yardımı durdurma talebinin kendisine bildirildiği tarihten itibaren, devlet yardımı vermeyi durdurma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu çerçevede yardımı veren bu hususun kendisine intikal ettiği tarihten itibaren yeni müracaatlara istinaden devlet yardımı verme işlemini durduracaktır. Ancak, yardımı durdurmaya ilişkin Kurul kararının intikalinden önce yapılmış müracaatlar kapsamında devam olunan uygulamalar ile bu tarihten sonra yapılacak müracaatlar arasında herhangi bir hak kaybı ve hukuki itilafa yol açmamak gayesiyle önceki müracaatlar kapsamında verilen yardımlara yönelik işlemlerin kapsam ve süresi genişletilmemek kaydıyla devam edilmesi şartı getirilmektedir.

Madde ile, Kurulun yardımın uygun olmadığına dair karar vermesi durumunda yapılması gereken işlemlere ilişkin yükümlülükler de düzenlenmektedir.

Madde ile ayrıca, devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla verilmekte olup kanuna aykırı yardım haline gelen veya Kurul tarafından uygun olmadığına karar verilen yardımlardan, söz konusu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan müracaatlara dayalı olarak verilenlerin 10 uncu maddede yer alan hükümler dahilinde geri alınması; ancak bu tarihten önce yapılan müracaatlara dayalı olarak verilenler hakkında geri alma işleminin uygulanmaması öngörülmektedir.

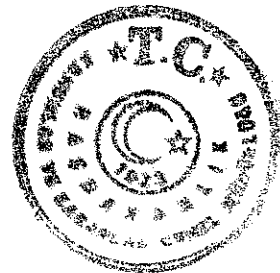
GEÇİCİ MADDE 4- Madde ile, Kurulun devlet yardımlarına ilişkin karar alabilme konusunda işlevsel hale geleceği süreç de dikkate alınarak ilk yıllık raporun hazırlanmasına ilişkin farklı bir düzenleme yapılmıştır. Bu çerçevede, çok kısa bir süreyi kapsayan bir rapor tanzimine de yol açmamak amacıyla, devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihe bağlı olarak ilk yıllık raporun yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği yılı ve takip eden yılı içine alan bir döneme ilişkin devlet yardımı uygulama bilgilerini içermesi öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 5- Yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırımın tamamlanabilmesi için belirli bir süre öngörülmekte ve bu süre yatırımcının fiiliyatta karşılaşılabileceği fiziksel ve ekonomik durumlar gözönünde bulundurularak talebe istinaden uzatılabilmektedir. Bu şekildeki süre uzatımları 1/1/1984 tarihinden itibaren Bakanlar Kurulu kararına dayanılarak yapılagelmektedir. Diğer taraftan yakın dönemde yaşanan ekonomik krizlerin de etkisiyle bir kısım yatırımcılar öngörülen yatırımlarını iflasları veya mali güçlerinin zayıflaması nedeniyle yerine getirememiştir. Bu durum söz konusu yatırımcıların adlarına düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında yer alan yatırımların belgede öngörülen şart ve karakteristiklere bağlı olarak tamamlanmasını imkansız hale getirmiştir. Bu nedenle söz konusu yatırımlar ekonomiye kazandırılmamıştır. Ayrıca, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgeleri kapsamında alınmış makine ve teçhizatın teminini müteakiben üç yıl sonra satışları serbest olmakla birlikte, yatırımcı ile irtibat eksikliği nedeniyle belge kapsamı yatırımın takibinin yapılamadığı durumlarda belgenin tamamlama vizesi yapılmaksızın alınan makine ve teçhizatın satışı gerçekleştirilememektedir. Bu şekilde yatırım tamamlanmamış olmakla birlikte alınan makine ve teçhizat zamanla işlevsel ömrünü de tamamlayarak yatırımcı için ekonomik bir yük oluşturmaktadır.

Madde ile, yukarıda açıklanan gerekçelerle yaşanan son ekonomik kriz de dikkate alınarak yatırımcıların içinde bulundukları mali güçlüğü hafifletilmesi ve yatırımlarda atıl olarak bekletilen makine ve teçhizatın da ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla 31/12/2001 tarihinden önce düzenlenmiş olan yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırımların gerçekleşmiş haliyle resen tamamlanmış sayılması öngörülmektedir.

MADDE 18- Yürürlük maddesidir.

MADDE 19- Yürütme maddesidir.

DEVLET YARDIMLARININ İZLENMESİ VE DENETLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; devlet yardımlarının Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak düzenlenmesini ve ilgili mercilere bildirimini sağlamak üzere ilke ve prensiplerin belirlenerek yardımların izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.

(2) Bu Kanun hükümleri tarım, balıkçılık ve hizmet sektörlerindeki devlet yardımlarını kapsamaz.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,
 - b) Devlet yardımı: Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticareti etkilediği ölçüde doğrudan kamu tarafından veya kamu kaynakları aracılığıyla herhangi bir şekilde sağlanan, belirli teşebbüslere veya belirli ürünlerin üretimine ayrıcalık tanıyarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan ve yararlanana mali fayda sağlayan her türlü tedbiri,
 - c) İlgili taraf: Devlet yardımının kullandırılmasından etkilenen gerçek veya tüzel kişi, kurum, teşebbüs, birlik veya meslek kuruluşlarını,
 - ç) Kanuna aykırı yardım: Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak yürürlüğe konulan yardımları,
 - d) Kurul: Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulunu,
 - e) Münferit yardım: Bir yardım programı kapsamına girmeyen devlet yardımlarını,
 - f) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
 - g) Teşebbüs: Piyasada mal üreten, pazarlayan veya satan gerçek ya da tüzel kişileri,
 - ğ) Yardım programı: Devlet yardımı verilmesine ait genel olarak tanımlanan şart ve nitelikleri ihtiva eden düzenlemeleri,
 - h) Yardımı alan: Devlet yardımı alan gerçek veya tüzel kişileri,
 - ı) Yardımı veren: Kamu kaynağı kullanarak yardım veren kurum ve kuruluşları,
 - i) Yardımın kötüye kullanılması: Devlet yardımı alanın, yardımı ilgili mevzuatında belirlenen amaç ve koşullara aykırı olarak kullanmasını,
- ifade eder.

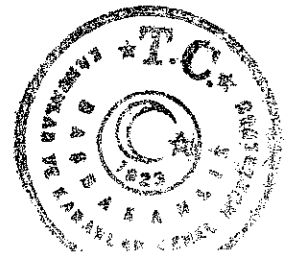
Uygun devlet yardımı

MADDE 3- (1) Aşağıda sayılan devlet yardımları bu Kanun kapsamında uygun devlet yardımı sayılır:

- a) Ürünlerin veya hizmetlerin menşei ile ilgili ayrımcılık yapılmaksızın bireysel tüketiciye verilen sosyal nitelikli yardımlar.
- b) Doğal afetlerin veya olağanüstü olayların sebep olduğu zararı gidermeye yönelik olan ve zararın maddi büyüklüğünü geçmeyen yardımlar.

(2) Aşağıda sayılan devlet yardımları, bu Kanun kapsamında uygun görülebilir devlet yardımları olup bunların kapsam ve kuralları Kurul tarafından belirlenir:

- a) Avrupa Topluluğu seviyesine göre yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi desteklemek amacıyla verilen yardımlar.

b) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan yardımlar.

c) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaret koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli bölgelerin gelişimini desteklemeye yönelik yardımlar.

ç) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına yönelik yardımlar.

d) Türkiye ve Avrupa Topluluklarının ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini desteklemeye yönelik yardımlar.

e) Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik yardımlar.

f) Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyinin belirleyeceği diğer yardımlar.

(3) Belirli türdeki devlet yardımlarına grup muafiyeti tanınmasına ve bir teşebbüse belirli bir dönemde belirli bir miktarı aşmayacak şekilde verilen ve rekabeti önemli ölçüde bozmayan devlet yardımlarının bu Kanun kapsamında uygun devlet yardımı olduğuna ve Kurula bildirimine gerek olmadığına ilişkin usul ve esaslar bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak yürürlüğe konulan yönetmeliklerle belirlenir.

(4) Ayrım yapılmaksızın tüm teşebbüslere uygulanan genel nitelikli ekonomik ve mali tedbirler devlet yardımı sayılmaz.

(5) Bu Kanunun izin verdiği haller dışında devlet yardımı verilemez.

Kurul

MADDE 4- (1) Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yürütmek üzere Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulu kurulmuştur.

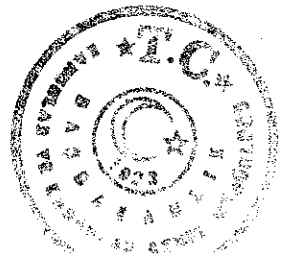
(2) Kurul; Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Rekabet Kurumunca her kurumu temsilen birer üye olmak üzere altı üye ile Devlet Yardımları Genel Müdüründen oluşur. Kurulun başkanlığını Devlet Yardımları Genel Müdürü yürütür. Devlet Yardımları Genel Müdürünün görevinin sona ermesi durumunda Kurul Başkanlığı ve üyeliği sona erer.

(3) Devlet Yardımları Genel Müdürü haricindeki diğer üyeler müşterek kararname ile atanır. Kurul üyeliğine atanacak adayların yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık eğitim veren bölümlerinden mezun olmuş olmaları, en az beş yılı bu Kanun kapsamındaki konularda olmak üzere asgari on yıl kamu hizmeti yapmış bulunmaları gerekir.

(4) Kurul Başkanı hariç olmak üzere, Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Görev süresi dolan üye yeniden atanabilir.

(5) Herhangi bir nedenle görev süresinin bitiminden önce kurumundaki görevi sona eren veya kendi isteği ile ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere, aynı usulle yeni üye atanır.

(6) Kurul, Başkanın teklifi ile üyelerden birini İkinci Başkan olarak seçer. İkinci Başkan izin, hastalık, yurt içi ve yurt dışı görevlendirme, görevden alınma ve görevde bulunmadığı diğer hallerde Başkana vekalet eder.

(7) Kurul, Başkan veya bulunmadığı hallerde İkinci Başkanın başkanlığında diğer üyelerden en az dördünün hazır bulunmasıyla ayda en az bir kez toplanır. Kurul kararları toplantıya katılan üye sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Üst üste üç toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden düşmüş sayılır.

(8) Kurul Başkan ve üyelerine, Yüksek Planlama Kurulu kararıyla kamu iktisadi teşebbüslerinde yönetim kurulu başkan ve üyeleri için her yıl tespit edilen tutarda ve anılan kararda belirlenen usul ve esaslara göre aylık huzur ücreti ödenir. Kurul üyelerinin harcırahları Müsteşarlıkta görevli genel müdür seviyesinde belirlenir.

(9) Kurul üyeleri, kendileri, eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları hakkındaki toplantılara katılamaz ve oy kullanamaz. Başkan hariç diğer Kurul üyeleri kendi kuruluşları tarafından hazırlanan devlet yardımları ile ilgili kararlarda oy kullanamaz.

(10) Kurul üyeleri ve diğer görevliler, bu Kanunun yürütülmesi çerçevesinde edindikleri gizlilik taşıyan bilgileri görevlerinden ayrılmış olsalar dahi açıklayamaz, kendilerinin ve başkalarının menfaatine veya başkalarının zararına kullanamaz.

(11) Kurul, kararlarında bağımsız olup, Kurul tarafından alınan kararlar kesindir.

(12) Kurulun sekreteryaya hizmetleri Devlet Yardımları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(13) Kurul harcamaları, Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır.

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 5- (1) Kurul aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak devlet yardımlarının ilke ve prensiplerini belirlemek ve ilgili mevzuatı hazırlamak.
- b) Devlet yardımlarının uygunluğunu incelemek, izlemek ve denetlemek.
- c) Uygulama sonuçlarını yardımı verenlerden temin ederek Avrupa Komisyonuna ve ilgili mercilere gerekli bildirimleri yapmak.

(2) Yardımı verenler ve diğer ilgili taraflar, Kurulun ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi gizli dahi olsa vermekle yükümlüdür. Üçüncü taraflara yönelik olarak gizlilik ilkelerine uyulması şart olup gizlilik içeren bilgi veya belgeler sadece bu Kanun kapsamına giren konuların değerlendirilmesi amacıyla kullanılır.

Kurul kararları

MADDE 6- (1) Kurul, bu Kanun uyarınca aldığı kararlara uyulmaması veya istenilen tedbirlerin alınmaması durumunda, gerekli idari ve hukuki önlemleri alır.

(2) Bu Kanunun uygulanması bakımından Kurulun kararlarına karşı açılan davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar.

(3) Kurulun, bu Kanun kapsamında almış olduğu kararların yayımlanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Devlet yardımlarına ilişkin bildirim ve inceleme

MADDE 7- (1) Yardımı veren, devlet yardımına ilişkin olarak hazırlanan mevzuat taslaklarını öncelikle Kurula bildirerek uygun görüşünü almakla yükümlüdür. Kurul tarafından uygun bulunmayan mevzuat taslakları yürürlüğe konulamaz.

(2) Bildirim alındıktan sonra Kurul tarafından ilk değerlendirme başlatılır. İlk değerlendirme için ilave bilgi ve belgelere ihtiyaç duyulması halinde, bu bilgi ve belgeler yardımı verenden istenilir. Kurul tarafından istenilen bilgi ve belgeler tamamlanmadan bildirim değerlendirmeye alınmaz.

(3) Kurul, tüm eksikliklerin tamamlanmasından itibaren bildirilen mevzuat taslağında öngörülen devlet yardımının bu Kanun kapsamında;

- a) Devlet yardımı olmadığına,
 - b) Uygun devlet yardımı olduğuna,
 - c) Uygun devlet yardımı olmadığı yönünde bulgular tespit ederse inceleme başlatılmasına,
- karar verir. Kurul kararı yardımı verene bildirilir.

(4) Kurul üçüncü fıkranın (ç) bendine göre inceleme başlatması halinde, konunun fiili ve hukuki yönleriyle ilgili tespitleri ile rekabete etkileri hususundaki görüşlerini de içerecek şekilde devlet yardımının niteliği hakkındaki ilk değerlendirmesini yardımı verene bildirir. Kurul incelemeye ilişkin değerlendirmelerde bulunmak üzere diğer ilgili taraflardan görüş alabilir ve bu görüşler, talep edilmesi halinde görüşü verenin kimliği gizli tutularak yardımı verene de iletilir. Yardımı veren, kendisine iletilen hususlara ilişkin görüşlerini veya varsa itirazlarını Kurula bildirir. Yardımı veren ve ilgili taraflardan tüm bilgi, belge ve görüşlerin alınması sürecinin tamamlanmasını müteakip karar alınır.

(5) İnceleme sonucunda Kurul, inceleme konusu mevzuat taslağında öngörülen devlet yardımının bu Kanun kapsamında;

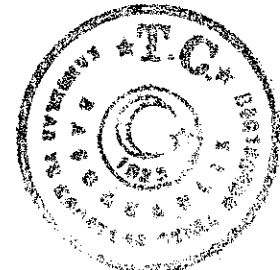
- a) Uygun devlet yardımı olduğuna,
 - b) Uygun devlet yardımı olmadığına,
 - c) Yardımı veren tarafından bazı düzenlemeler yapılması kaydıyla uygun devlet yardımı haline geleceğine veya devlet yardımı olma özelliğini yitireceğine,
 - ç) Şarta bağlı olarak uygulanmasına,
- karar verebilir.

(6) Bu kararlardan birinin alınması üzerine inceleme sona erdirilir ve karar yardımı verene bildirilir. Yardımı veren, Kurul kararı doğrultusunda işlem yapmakla yükümlüdür.

(7) Bu madde kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin süreler yönetmelikle belirlenir.

Bildirimin geri çekilmesi

MADDE 8- (1) Yardımı veren, 7 nci madde kapsamında yaptığı bildirim, Kurul tarafından aynı madde kapsamında bir karar alınmadan önce geri çekebilir. Geri çekilen bildirim ile ilgili ilk değerlendirme veya inceleme işlemine son verilir.

Kararın geri alınması

MADDE 9- (1) Kurul, 7 nci maddeye göre aldığı bir kararın, kararın alınmasına dayanak teşkil eden bilgilerin doğru olmadığını veya re'sen, şikayet veya bir ihbara dayalı olarak yapacağı değerlendirme üzerine bu niteliğinin değiştiğini tespit etmesi halinde, yardımı verenin görüşünü de alarak yeni karar almak üzere inceleme başlatır. Yardımı veren gerekli bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür. Yardımı verenin, Kurulun talep ettiği bilgileri verememesi halinde, karar mevcut bilgilere dayanılarak alınır. İnceleme 7 nci madde hükümleri çerçevesinde yeni karar alınarak sonuçlandırılır. Yardımı veren bu kararın gereğini yerine getirmekle yükümlüdür.

Kanuna aykırı yardım ve yardımın geri alınması

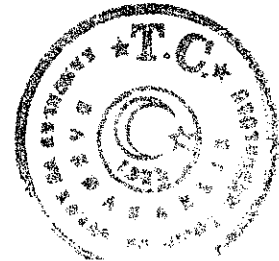
MADDE 10- (1) Kurul, kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen bir devlet yardımıyla ilgili olarak, yardımı verene de bilgi vererek 7 nci madde kapsamında inceleme başlatabilir. Yardımı veren gerekli bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurul; inceleme başlatılması kararı ile birlikte, nihai bir karar alıncaya kadar kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen yardımın durdurulmasına da karar verebilir. Kurul tarafından, kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen yardımın durdurulması kararının yardımı verene bildirilmesini müteakip, yardımı veren konuyla ilgili işlemleri durdurmak zorundadır.

(3) Kurul, yardımın uygun olmadığına karar verirse yardımın geri alınmasına yönelik olarak yardımı verenin tüm tedbirleri uygulamasını ister. Yardımı veren geri alma işlemini yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Devlet yardımının geri alınmasına esas faiz oranı; yardımdan fiili olarak yararlanan tarihten itibaren geri alma kararının alındığı tarihe kadar geçen sürede Müsteşarlık tarafından ihraç olunan Türk Lirası cinsinden iskontolu devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranlarının ağırlıklı ortalaması alınarak belirlenir. Yardımı veren, yardımın geri alınmasına ilişkin işlemleri en geç bir ay içinde başlatmak zorundadır.

(5) Yardımı veren yardımın taksitler halinde ödenebilmesini içeren ödeme anlaşmaları yapmaya yetkilidir. Taksitli ödemelerde her bir taksit dönemi için uygulanacak faiz oranı; her bir ödeme dönemine ilişkin olarak Müsteşarlık tarafından ihraç olunan Türk Lirası cinsinden iskontolu devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranlarının ağırlıklı ortalaması alınarak belirlenir. Geri alma işlemi gerçekleştirilemezse; her bir yardıma ait anapara ve dördüncü fıkraya göre hesaplanacak faiz tutarlarına, yardımı alana yardım tutarının geri alınmasına ilişkin işlemlerin başlatıldığına dair yazının tebliğ tarihinden itibaren; ilgili mevzuatta geri alınacak yardıma ilişkin faiz oranı belirlenmişse bu oranda, belirlenmemişse 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı uygulanmak üzere bir aylık ödeme süresi verilir. Ödeme süresi içinde ödenmeyen yardımlara, ödeme süresinin son gününden (bu tarih hariç) itibaren 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil tarihine kadar geçen süre için aynı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanır. Bu süre içerisinde ödenmeyen yardımlar ve bunların fer'ileri, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından verilmişse 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri tarafından; diğer kuruluşlarca verilmişse, 6183 sayılı Kanuna göre alacaklarını takip ve tahsil edenler tarafından anılan Kanun hükümlerine göre, alacaklarını genel hükümlere göre takip ve tahsil edenler tarafından ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre kendileri tarafından takip ve tahsil edilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yardımanın geri alınmasında zamanaşımı

MADDE 11- (1) Kanuna aykırı yardımların geri alınması, yardımın fiilen verildiği tarihten itibaren on yıllık zamanaşımına tabidir. Ancak Kurulun ilk değerlendirme yapması ve inceleme başlatması veya yardımı durdurması zamanaşımı süresini durdurur. Zamanaşımı süresi dolduğunda, yardım uygun yardım sayılır.

Devlet yardımının kötüye kullanılması

MADDE 12- (1) Devlet yardımının, yardımı alan tarafından kötüye kullanıldığına dair bilgi edinilmesi halinde Kurul, yardımı verenden durumun tespiti, ilgili mevzuatında belirtilen gerekli tüm tedbirlerin alınmasını ve Kurula bilgi verilmesini ister.

Yıllık rapor

MADDE 13- (1) Yardım verenler, yıl içinde verdikleri her türlü devlet yardımına ilişkin uygulama bilgilerini, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, yılın bitiminden itibaren en geç üç ay içinde Kurula bildirir. Bu bilgiler çerçevesinde hazırlanan yıllık rapor, Kurulca onaylanarak Haziran ayı sonuna kadar ilgili mercilere iletilir.

Yönetmelik

MADDE 14- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile yapılacak işlemlere ilişkin süreler Kurul tarafından hazırlanarak Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmeliklerle belirlenir.

MADDE 15- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "ile Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüklerinden müteşekkil olmak üzere sekiz" ibaresi ", Ekonomik Araştırmalar ile Devlet Yardımları Genel Müdürlüklerinden müteşekkil olmak üzere dokuz" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 4059 sayılı Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"1) Devlet Yardımları Genel Müdürlüğünün görevleri; Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulunun sekreteryaya hizmetlerini yürütmek, Avrupa Topluluklarının ilgili mevzuatını ve diğer ilgili uluslararası mevzuatı takip etmek, devlet yardımları ilke ve prensiplerini belirlemek üzere araştırma ve çalışmalarda bulunmak, Kurula sunulmak üzere mevzuat hazırlıklarını yapmak, devlet yardımlarını izlemek, değerlendirmek ve Kurulun denetimine sunmak, Kurul kararına istinaden ilk değerlendirme ve inceleme işlemlerinin yanı sıra, devlet yardımlarının durdurulması ve geri alınmasına ilişkin Kurul kararları ile Kurulun diğer kararlarına ilişkin işlemleri yürütmek ve takip etmek, devlet yardımlarına ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan temin etmek, devlet yardımı veren kuruluşlardan temin ettiği bilgilere istinaden yıllık rapor hazırlıklarını yürütmek ve Kurula sunmak, Kurul tarafından uygun bulunan yıllık raporu Avrupa Komisyonu ve gerekli görülecek diğer mercilere iletmek, uluslararası kuruluşlarla ve diğer ülkelerle temas ve müzakerelere iştirak etmek, kurumsal ve hukuki düzenlemeler ile ilgili görüş vermek, devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin kanun kapsamına girmeyen sektörlerde uygulanan devlet yardımları ve desteklere ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi izleme amaçlı olarak kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden temin etmek ve Müsteşarlıkça verilecek diğer görevleri yerine getirmektir."

MADDE 17- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Hazine Müsteşarlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yönetmeliklerin yürürlüğe konulması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler Kurulun teşkilini müteakip en geç dokuz ay içerisinde yürürlüğe konulur.

Kurula ilk atanan üyelerin yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Kurul üyeliklerine ilk kez atananlara mahsus olmak ve kura ile belirlenmek üzere, Kurul üyelerinden ikisi ikinci yılın sonunda; kalanlardan ikisi üçüncü yılın sonunda yenilenir. Takip eden dönemlerdeki atamalar görev süresi sona erdikçe yapılır.

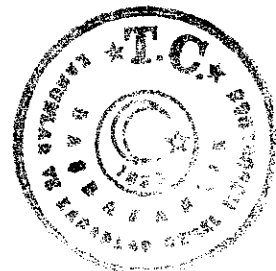
Mevcut devlet yardımları

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan devlet yardımlarına ilişkin mevzuat, yardımı veren tarafından bu tarihten itibaren üç ay içerisinde Kurula bildirilir.

(2) Bildirimi takiben Kurul, ilk değerlendirmesini altmış işgünü içerisinde tamamlar. Değerlendirme neticesinde yardımın kanuna uygun olmadığı yönünde bulguların tespiti halinde, Kurul yardımı verenden nihai bir karar alınıncaya kadar devlet yardımı verme işleminin durdurulmasını isteyebilir ve bu durum devlet yardımı verene beş işgünü içerisinde bildirilir. Kurulun devlet yardımı verme işlemini durdurma kararı alması halinde, yardımı veren bu hususun kendisine intikal ettiği tarihten itibaren yeni müracaata istinaden devlet yardımı verme işlemini durdurmakla, mevcut uygulamalarda ise kapsam ve süreyi genişletmemekle yükümlüdür. Yardımı veren, konu hakkındaki görüşlerini durumun kendisine intikalinden itibaren on işgünü içinde Kurula bildirir. Yardımı veren tarafından talep edilmesi kaydıyla, gerekli görülen hallerde, Kurul tarafından on işgünü ilave süre verilebilir.

(3) Kurul, elde edilen tüm bilgiler doğrultusunda yardıma ilişkin nihai kararını otuz işgünü içerisinde alır ve bunu yardımı verene beş işgünü içinde tebliğ eder. Kurul, yardımın kanuna uygun yardım olmadığına karar verirse yardımı verenden gerekli mevzuat değişikliklerini yapmasını ister.

(4) Devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla verilmekte olup kanuna aykırı yardım haline gelen veya Kurul tarafından uygun olmadığına karar verilen yardımlardan, söz konusu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan müracaatlara dayalı olarak verilenler 10 uncu maddede yer alan hükümler dahilinde geri alınır; bu tarihten önce yapılan müracaatlara dayalı olarak verilenler hakkında geri alma işlemi uygulanmaz. Ayrıca, bu maddenin ikinci fıkrasına göre verilen durdurma kararından önceki müracaatlara veya kapsam ve süreye dahil olanlar için geri alma işlemi uygulanmaz.

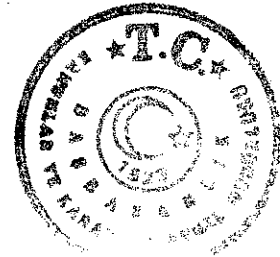

İlk yıllık raporun hazırlanması

GEÇİCİ MADDE 4- (1) İlk yıllık rapor, devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği yılı takip eden yıl için 13 üncü maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde hazırlanır. İlk yıllık rapor söz konusu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği yıl ve takip eden yılı içine alan döneme ait uygulama bilgilerini kapsar.

Bazı yatırımların tamamlanmış sayılması

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 31/12/2001 tarihinden önce düzenlenmiş ve yatırım süresi bitmiş yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırımlar, herhangi bir işlem yapılmaksızın gerçekleşmiş haliyle tamamlanmış sayılır.

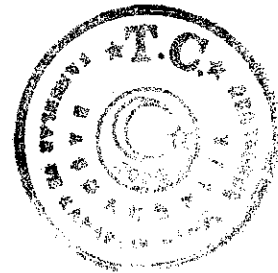

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULU KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Devlet Yardımları Genel Müdürü	1	1	-	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	3	-	3
GİH	Daire Başkanı	1	9	-	9
GİH	Hazine Uzmanı	1	12	-	12
GİH	Hazine Uzmanı	2	5	-	5
GİH	Hazine Uzmanı	3	5	-	5
GİH	Hazine Uzman Yardımcısı	7	3	-	3
GİH	Hazine Uzman Yardımcısı	8	3	-	3
GİH	Hazine Uzman Yardımcısı	9	4	-	4
	TOPLAM		45		45

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 21

Yürürlük

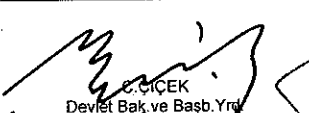
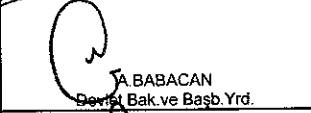
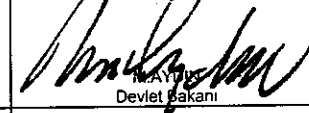
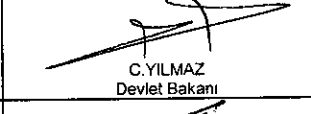
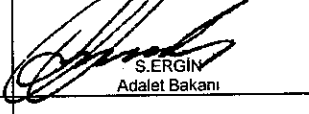
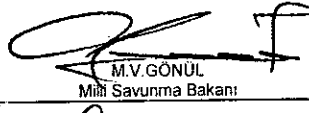
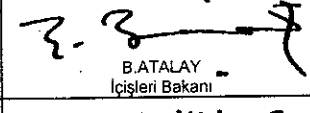
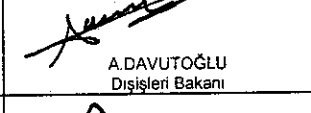
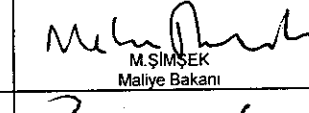
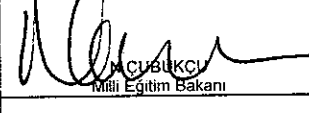
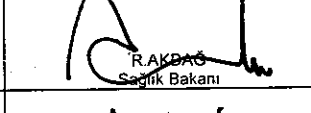
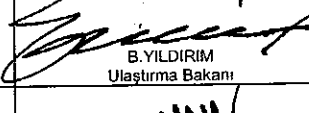
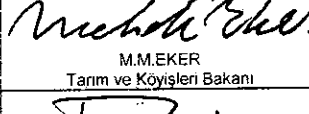
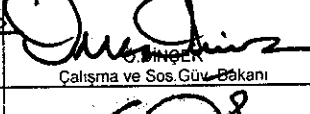
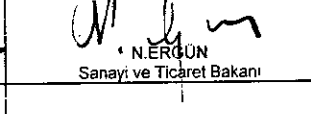
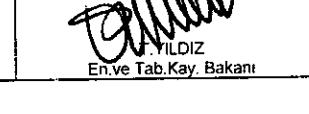
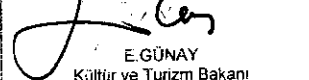
MADDE 18-(1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19-(1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. Y. ZİCİ Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 M. ÇUBUKÇU Millî Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Tarım ve Köyşleri Bakanı	 Ç. İNÖNER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 F. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-32

178